

א. הקמת רשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים

ב. טיוטת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016

הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. להטיל על השר לביטחון הפנים לפעול להקמת רשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים (בהחלטה זו- הרשות או הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול), אשר תרכז ותבצע את כלל הפעילות למניעת אלימות המבוצעת כיום על ידי גופי המניעה במשרד לביטחון הפנים (אגף מצילה ותכנית עיר ללא אלימות) ואת כלל הפעילות בנושא המאבק בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, אשר הוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 (להלן- הרשות הלאומית), וכן כל תפקיד נוסף שיוטל עליה בחוק. זאת, בכפוף להשלמת תיקוני החקיקה הנדרשים לשם כך.
2. לאשר עקרונית את טיוטת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016, המצורפת בזאת, ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
3. להטיל על החשבת הכללית של משרד האוצר למנות לרשות הלאומית חשב מלווה ולקבוע כי ממועד החלטה זו ועד ליום תחילת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016, לא תבצע הרשות הלאומית עסקה במקרקעין, ולא תתחייב בהתחייבות כספית כלשהי, לרבות לעניין תנאי העסקה, אלא אם כן ניתן לאותה התחייבות אישור מראש ובכתב של החשב המלווה ואם חתם עליה, נוסף על החתימות הנדרשות לפי כל דין, גם החשב המלווה.
4. לצורך ליווי וקידום התהליכים הנדרשים להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים, להקים במשרד לביטחון הפנים מינהלת להקמת הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים. בראש המינהלת יעמוד המשנה למנכ"ל המשרד לביטחון הפנים ויהיו חברים בה נציגים מהמשרד לביטחון הפנים שימנה מנכ"ל המשרד, וכן נציגי הממונה על התקציבים והממונה על השכר במשרד האוצר ונציג נציבות שירות המדינה.
5. תפקידי המינהלת:
 - א. קידום וליווי הליכי החקיקה הנדרשים להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים ולביטול חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 ;
 - ב. גיבוש המבנה הארגוני של הרשות, בתיאום עם משרד האוצר ועם נציבות שירות המדינה ;
 - ג. בכפוף להשלמת תיקוני החקיקה הנדרשים- ליווי הקמת הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים וביטול התאגיד הסטטוטורי, בתיאום עם משרד האוצר ועם נציבות שירות המדינה, ופיקוח ובקרה על התהליכים בנושא ;
 - ד. גיבוש עקרונות תפיסת ההפעלה של הרשות ;
 - ה. כל תפקיד נוסף שיטילו עליה השר לביטחון הפנים או מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים.
6. מינהלת ההקמה תפעל עד להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים בחוק.

דברי הסבר

רקע כללי

הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן- הרשות הלאומית) הוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 (להלן- חוק הרשות הלאומית), כתאגיד סטטוטורי. הרשות הלאומית הוקמה במטרה להתמודד עם נגע השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, באמצעות פעולה משולבת ומתוכננת של כל הגורמים העוסקים בנושא. זאת, מבלי לגרוע מסמכויות משרדי הממשלה העוסקים בנושא.

בתחום המניעה, המהווה חלק ניכר מפעילות הרשות הלאומית, מפעילה הרשות הלאומית תכניות מקצועיות ברשויות מקומיות בתחומי עיסוקה.

בשנת 2009, הועברו הסמכויות הנתונות לראש הממשלה מכוח חוק הרשות הלאומית אל השר לביטחון הפנים.

במהלך שנות פעילות הרשות נמצא, בין השאר, כי בהיותה תאגיד סטטוטורי, קיים קושי בביצוע פיקוח ובקרה נאותים על פעילותה ועל התנהלותה של הרשות הלאומית.

המשרד לביטחון הפנים מפתח מודלים למניעת אלימות וכן מפעיל תכניות מקצועיות למניעת אלימות במרבית הרשויות המקומיות במדינת ישראל וכן בכפרי נוער, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים העוסקים בנושא. זאת, באמצעות אגף מצילה (להלן- אגף מצילה או האגף) אשר פועל בנושא משנת 1999 ובאמצעות תכנית "עיר ללא אלימות" (להלן- תכנית עיר ללא אלימות או התכנית) המופעלת על ידי המשרד לביטחון הפנים ברשויות מקומיות, כמודל ארצי-לאומי למאבק באלימות, החל משנת 2006. פעילות המשרד בתחום מניעת האלימות נועדה להביא לשינוי באקלים החברתי וליצירת נורמות התנהגות בלתי אלימה בחברה.

כאמור, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית פועלים לצמצום התנהגות אנטי חברתית בחברה בישראל בתחומי עיסוקם, ובכלל זה- התמודדות עם נגע הסמים והאלכוהול ומניעת אלימות, תוך קיום שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים הרלוונטיים העוסקים בנושאים הנ"ל.

כמו כן, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית מפעילים, בתחומי עיסוקם, תכניות מניעה מקצועיות בעלות מאפיינים דומים ברשויות מקומיות, באמצעות שיטות עבודה זהות.

לאור האמור לעיל, בחודש יולי 2015, מינה מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים ועדה משרדית, בראשות המשנה למנכ"ל המשרד, עליה הוטל לבחון את פעילות הרשות הלאומית, אגף מצילה ותכנית עיר ללא אלימות ולהציג חלופות אפשריות למבנה ארגוני ותהליכי עבודה מיטביים לשם הגברת האפקטיביות, שיפור הסינרגיה ומיצוי המשאבים המוקצים לפעילותם.

הוועדה עסקה בנושאים שלהלן: עיקרי הפעילות של הגופים כיום; התשתית הנורמטיבית לפעילות הגופים; שיתופי הפעולה של הגופים עם משרדי הממשלה השונים; סקירה השוואתית בינלאומית אודות גופים למאבק בצריכת סמים ואלכוהול; הבעיות המרכזיות בפעילות הגופים כיום; גיבוש וניתוח חלופות אפשריות להמשך פעילות הגופים, תוך הצגת יתרונות וחסרונות כל אחת מהחלופות. הוועדה קיימה מפגשים בנושא עם נציגי הרשות הלאומית; מנהל אגף מצילה; מנהל תכנית עיר ללא אלימות; נציגי משרדי החינוך; העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; הבריאות; הפנים; החוץ והעלייה והקליטה.

בהמשך לפעילות הוועדה הנ"ל ולאור ממצאי עבודתה, ועל מנת לייעל ולשפר את הפעילות המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית ועל ידי המשרד לביטחון הפנים לצמצום ההתנהגות האנטי חברתית בחברה בישראל, הן בתחום ההתמודדות עם נגע הסמים והאלכוהול, על היבטיו השונים, והן בתחום מניעת האלימות, מוצע במסגרת תזכיר החוק להקים רשות סטטוטורית ייעודית לנושאים אלה במשרד לביטחון הפנים, אשר תרכז, תתכלל, תבצע ותייעל את הפעילות בתחום ההתמודדות עם נגע הסמים והאלכוהול, המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית ואת הפעילות למניעת אלימות המבוצעת כיום במסגרת התכניות למניעת אלימות שמפעיל המשרד לביטחון הפנים וכן תבצע כל תפקיד נוסף שיוטל עליה בחוק.

הקמת רשות סטטוטורית ייעודית לנושאים הנ"ל במשרד לביטחון הפנים תאפשר, בין השאר, לקבוע וליישם מדיניות לאומית אפקטיבית בנושאים הנ"ל; להגביר את אפקטיביות הפעילות ולמצות את המשאבים המוקצים לנושאים אלה באמצעות איחוד פונקציות מטה ושטח; לשמר פעילות המבוצעת כיום בנושאים אלה תוך שמירה על ייחוד העיסוק בכל אחד מהנושאים ולקיים בקרה ופיקוח ממשלתיים נאותים על הפעילות בתחומים אלה. זאת, מבלי לגרוע מסמכויותיהם ומתפקידיהם של משרדי הממשלה והגופים האחרים העוסקים בנושאים הנ"ל, על פי כל דין.

יצוין כי נושא ביטול הרשות הלאומית כתאגיד סטטוטורי והעברת פעילותה למשרד לביטחון הפנים אף עוגן במסגרת החלטות הממשלה בדבר ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 וחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (להלן - חוק ההסדרים), אולם, בהמשך, פוצל מחוק ההסדרים והוחלט כי יידון ויקודם בנפרד.

עוד יצוין כי הקמת רשות סטטוטורית ייעודית במשרד לביטחון הפנים אשר תעסוק במאבק בסמים ובאלכוהול וכן במאבק באלימות והעברת פעילות הרשות הלאומית הפועלת כיום כתאגיד סטטוטורי אליה, אף עולה בקנה אחד עם המלצות המועצה לתאגידים ציבוריים (להלן - המועצה) שמינה בשנת 1992 שר המשפטים דאז, מר דן מרידור, אשר מצאה, כפי שפורט בהרחבה בדו"ח שפרסמה, כי ככלל, אין מקום להטיל על תאגיד ציבורי תפקידים בעלי אופי שלטוני מובהק, לרבות תפקידים הכרוכים בקביעת המדיניות וסדר העדיפות הלאומי ותפקידי תיאום בין גורמים ממשלתיים. יתרה מכך, בהתאם להמלצות המועצה, אם בוחנים את תפקידי הרשות הלאומית ואת פעילותה אל מול המלצות הדו"ח ניתן ללמוד כי אין לרשות הלאומית מאפיינים ו/או תפקידים שאופיים מצדיק את המשך פעילותה כתאגיד

סטטוטורי.

מהלך זה מצריך תיקון חקיקה לביטול חוק הרשות הלאומית וכן היערכות ועבודת מטה להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים.

לצורך קידום המהלך, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016, המצורפת להצעת ההחלטה, ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש מיד לכנסת.

לאור ההסדרים המעוגנים בהצעת החוק, במסגרתם מוצע, בין השאר, לבטל את חוק הרשות הלאומית ולהעביר את פעילות הרשות הלאומית לרשות שתוקם במשרד לביטחון הפנים, ועל מנת להבטיח כי התקשרויות הרשות הלאומית בתקופת הביניים- עד להשלמת הליך החקיקה הנדרש- יבוצעו על פי הכללים הנהוגים במדינה, וכי הרשות הלאומית לא תתחייב בהתחייבויות לטווח ארוך באופן שיחייב בעתיד את המדינה, מוצע להטיל על החשבת הכללית של משרד האוצר למנות לרשות הלאומית חשב מלווה ולקבוע, כי ממועד החלטה זו ועד ליום תחילת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016, לא תבצע הרשות הלאומית עסקה במקרקעין, ולא תתחייב בהתחייבות כספית כלשהי, לרבות לעניין תנאי העסקה, אלא אם כן ניתן לאותה התחייבות אישור מראש ובכתב של החשב המלווה ואם חתם עליה, נוסף על החתימות הנדרשות לפי כל דין, גם החשב המלווה.

לאור מורכבות המהלך ולצורך ליווי וקידומו כנדרש, מוצע להקים במשרד לביטחון הפנים מינהלת, אשר בראשה יעמוד המשנה למנכ"ל המשרד לביטחון הפנים ויהו חברים בה נציגים מהמשרד לביטחון הפנים שימנה מנכ"ל המשרד, וכן נציגי הממונה על התקציבים והממונה על השכר במשרד האוצר ונציג נציבות שירות המדינה. המינהלת תרכז את כלל עבודת המטה והתיאומים הנדרשים להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים ולביטול חוק הרשות הלאומית והתאגיד הסטטוטורי, ותמלא את התפקידים המפורטים בהצעת ההחלטה.

עוד מוצע לקבוע כי המינהלת תפעל עד להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים, בחוק.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

אין השפעה על תקציב המדינה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

תידרש תוספת תקנים לקליטת עובדים עוברים כהגדרתם בהצעת החוק כעובדי המדינה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים- תומך

שר הבריאות- תומך

שר החינוך- טרם התקבלה עמדה

שרת המשפטים- תומכת

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 44 מיום 26.04.2009 שעניינה "הרשות הלאומית למלחמה בסמים- העברת סמכויות".

החלטת ממשלה מס' 163 מיום 12.05.2009 שעניינה "הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול- העברת סמכויות".

החלטות ממשלה מס' 575 מיום 12.10.2006, מס' 1837 מיום 21.06.2007 ומס' 713 מיום 27.08.2009 בנושא תכנית עיר ללא אלימות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

היועץ המשפטי למשרד לביטחון הפנים סבור כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה. מצ"ב חוות דעת.

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי ;

סיווג משני: 07חקיקה ממשלתית ;

תחום פעולה עיקרי: 09אחר

מוגש על ידי השר לביטחון הפנים

כ"ב בחשון התשע"ז
23 בנובמבר 2016

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הקמת רשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון

הפנים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן- הרשות הלאומית) הוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 (להלן- חוק הרשות הלאומית), כתאגיד סטטוטורי. הרשות הלאומית הוקמה במטרה להתמודד עם נגע השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, באמצעות פעולה משולבת ומתוכננת של כל הגורמים העוסקים בנושא. זאת, מבלי לגרוע מסמכויות משרדי הממשלה העוסקים בנושא. בתחום המניעה, המהווה חלק ניכר מפעילות הרשות הלאומית, מפעילה הרשות הלאומית תכניות מקצועיות ברשויות מקומיות בתחומי עיסוקה.

בשנת 2009, הועברו הסמכויות הנתונות לראש הממשלה מכוח חוק הרשות הלאומית אל השר לביטחון הפנים.

במהלך שנות פעילות הרשות נמצא, בין השאר, כי בהיותה תאגיד סטטוטורי, קיים קושי בביצוע פיקוח ובקרה נאותים על פעילותה ועל התנהלותה של הרשות הלאומית.

המשרד לביטחון הפנים מפתח מודלים למניעת אלימות וכן מפעיל תכניות מקצועיות למניעת אלימות במרבית הרשויות המקומיות במדינת ישראל וכן בכפרי נוער, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים העוסקים בנושא. זאת, באמצעות אגף מצילה (להלן- אגף מצילה או האגף) אשר פועל בנושא משנת 1999 ובאמצעות תכנית "עיר ללא אלימות" (להלן- תכנית עיר ללא אלימות או התכנית) המופעלת על ידי המשרד לביטחון הפנים ברשויות מקומיות, כמודל ארצי-לאומי למאבק באלימות, החל משנת 2006. פעילות המשרד בתחום מניעת האלימות נועדה להביא לשינוי באקלים החברתי וליצירת נורמות התנהגות בלתי אלימה בחברה.

כאמור, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית פועלים לצמצום התנהגות אנטי חברתית בחברה בישראל בתחומי עיסוקם, ובכלל זה- התמודדות עם נגע הסמים והאלכוהול ומניעת אלימות, תוך קיום שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים הרלוונטיים העוסקים בנושאים הנ"ל.

כמו כן, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית מפעילים, בתחומי עיסוקם, תכניות מניעה מקצועיות בעלות מאפיינים דומים ברשויות מקומיות, באמצעות שיטות עבודה זהות.

לאור האמור לעיל, ולאחר שנבחנו חלופות שונות בנושא, מוצע להטיל על השר לביטחון הפנים לפעול להקמת רשות סטטוטורית במשרד לביטחון הפנים אשר תרכז את כלל הפעילות למניעת אלימות המבוצעת כיום על ידי גופי המניעה במשרד לביטחון הפנים (אגף מצילה ותכנית עיר ללא אלימות) ואת כלל הפעילות בנושא המאבק בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול המבוצעת כיום על

ידי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול אשר הוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 (להלן- הרשות הלאומית), וכן כל תפקיד נוסף שיוטל עליה על פי חוק. זאת, מתוך הנחה כי הקמת רשות סטטוטורית ייעודית לנושאים הנ"ל במשרד לביטחון הפנים תאפשר, בין השאר, לקבוע וליישם מדיניות לאומית אפקטיבית בנושאים הנ"ל; להגביר את אפקטיביות הפעילות ולמצות את המשאבים המוקצים לנושאים אלה באמצעות איחוד פונקציות מטה ושטח; לשמר פעילות המבוצעת כיום בנושאים אלה תוך שמירה על ייחוד העיסוק בכל אחד מהנושאים ולקיים בקרה ופיקוח ממשלתיים נאותים על הפעילות בתחומים אלה. זאת, מבלי לגרוע מסמכויותיהם ומתפקידיהם של משרדי הממשלה והגופים האחרים העוסקים בנושאים הנ"ל, על פי כל דין.

יצוין כי נושא ביטול הרשות הלאומית כתאגיד סטטוטורי והעברת פעילותה למשרד לביטחון הפנים אף עוגן במסגרת החלטות הממשלה בדבר ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 וחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (להלן- חוק ההסדרים), אולם, בהמשך, פוצל מחוק ההסדרים והוחלט כי יידון ויקודם בנפרד.

עוד יצוין כי הקמת רשות סטטוטורית ייעודית במשרד לביטחון הפנים אשר תעסוק במאבק בסמים ובאלכוהול וכן במאבק באלימות והעברת פעילות הרשות הלאומית הפועלת כיום כתאגיד סטטוטורי אליה, אף עולה בקנה אחד עם המלצות המועצה לתאגידים ציבוריים (להלן – המועצה) שמינה בשנת 1992 שר המשפטים דאז, מר דן מרידור, אשר מצאה, כפי שפורט בהרחבה בדו"ח שפרסמה, כי ככלל, אין מקום להטיל על תאגיד ציבורי תפקידים בעלי אופי שלטוני מובהק, לרבות תפקידים הכרוכים בקביעת המדיניות וסדר העדיפות הלאומי ותפקידי תיאום בין גורמים ממשלתיים. יתרה מכך, בהתאם להמלצות המועצה, אם בוחנים את תפקידי הרשות הלאומית ואת פעילותה אל מול המלצות הדו"ח ניתן ללמוד כי אין לרשות הלאומית מאפיינים ו/או תפקידים שאופיים מצדיק את המשך פעילותה כתאגיד סטטוטורי.

מהלך זה מצריך תיקון חקיקה לביטול חוק הרשות הלאומית וכן היערכות ועבודת מטה להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים.

לצורך קידום המהלך, מוצע כי הממשלה תאשר עקרונית את טיוטת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016, המצורפת להצעת ההחלטה, ותסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש מיד לכנסת.

יצוין כי בטיוטת החוק עוגנו הסדרים להקמת רשות סטטוטורית במשרד לביטחון הפנים, אשר תרכז, תתכלל, תבצע ותייעל את הפעילות בתחום ההתמודדות עם נגע השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית ואת הפעילות למניעת אלימות המבוצעת כיום במסגרת התכניות למניעת אלימות שמפעיל המשרד לביטחון הפנים וכן תבצע כל תפקיד נוסף שיוטל עליה. בנוסף, עוגנו בטיוטת החוק הסדרים להעברת סמכויות ותפקידי הרשות הלאומית לרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול והסדרים לביטול חוק הרשות הלאומית והרשות הלאומית הפועלת כתאגיד סטטוטורי, מכוחו.

לאור ההסדרים המעוגנים בהצעת החוק, במסגרתם מוצע, בין השאר, לבטל את חוק הרשות הלאומית ולחעביר את פעילות הרשות הלאומית לרשות שתוקם במשרד לביטחון הפנים, ועל מנת להבטיח כי התקשרויות הרשות הלאומית בתקופת הביניים- עד להשלמת הליך החקיקה הנדרש- יבוצעו על פי הכללים הנהוגים במדינה, וכי הרשות הלאומית לא תתחייב בהתחייבויות לטווח ארוך באופן שיחייב בעתיד את המדינה, מוצע להטיל על החשבת הכללית של משרד האוצר למנות לרשות הלאומית חשב מלווה ולקבוע, כי ממועד החלטה זו ועד ליום תחילת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016, לא תבצע הרשות הלאומית עסקה במקרקעין, ולא תתחייב בהתחייבות כספית כלשהי, לרבות לעניין תנאי העסקה, אלא אם כן ניתן לאותה התחייבות אישור מראש ובכתב של החשב המלווה ואם חתם עליה, נוסף על החתימות הנדרשות לפי כל דין, גם החשב המלווה.

לאור מורכבות המהלך ולצורך ליווי וקידומו כנדרש, מוצע להקים במשרד לביטחון הפנים מינהלת אשר תרכז את כלל עבודת המטה והתיאומים הנדרשים להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים ולביטול חוק הרשות הלאומית ופירוק הרשות הלאומית שהוקמה מכוחו, ותמלא את התפקידים המפורטים בהצעת ההחלטה.

עוד מוצע לקבוע כי המינהלת תפעל עד להקמת הרשות במשרד לביטחון הפנים, בחוק.

כאמור, השלמת המהלך מותנית בהשלמת החקיקה הנדרשת בנושא.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא נמצאו קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טרם הפצת תזכיר החוק בנושא, הופצה להתייחסות משרדי הממשלה הרלוונטיים טיוטת תזכיר חוק והתקיימו פגישות עם נציגי מרבית משרדי הממשלה הרלוונטיים, לרבות נציגי היועצים המשפטיים.

עיקרי ההערות שלא הושגה הסכמה לגביהן פורטו בטיטת החוק המצורפת. חלקן התקבלו מהיועצים המשפטיים למשרדים הרלוונטיים וחלקן מהגורמים המקצועיים. חלק מההערות נוגעות לעצם המהלך המוצע וחלקן לנוסח הצעת החוק.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

היועץ המשפטי למשרד לביטחון הפנים סבור כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

מנהל מנהל כבוד - יו"ר מנהל

תפקיד

שם

חתימה

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול (להלן- הרשות הלאומית) הוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 (להלן- חוק הרשות הלאומית), כתאגיד סטטוטורי. הרשות הלאומית הוקמה במטרה להתמודד עם נגע השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, באמצעות פעולה משולבת ומתוכננת של כל הגורמים העוסקים בנושא. זאת, מבלי לגרוע מסמכויות משרדי הממשלה העוסקים בנושא. בתחום המניעה, המהווה חלק ניכר מפעילות הרשות הלאומית, מפעילה הרשות הלאומית תכניות מקצועיות ברשויות מקומיות בתחומי עיסוקה.

בשנת 2009, הועברו הסמכויות הנתונות לראש הממשלה מכוח חוק הרשות הלאומית אל השר לביטחון הפנים.

במהלך שנות פעילות הרשות נמצא, בין השאר, כי בהיותה תאגיד סטטוטורי, קיים קושי בביצוע פיקוח ובקרה נאותים על פעילותה ועל התנהלותה של הרשות הלאומית.

המשרד לביטחון הפנים מפתח מודלים למניעת אלימות וכן מפעיל תכניות מקצועיות למניעת אלימות במרבית הרשויות המקומיות במדינת ישראל וכן בכפרי נוער, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים העוסקים בנושא. זאת, באמצעות אגף מצילה (להלן- אגף מצילה או האגף) אשר פועל בנושא משנת 1999 ובאמצעות תכנית "עיר ללא אלימות" (להלן- תכנית עיר ללא אלימות או התכנית) המופעלת על ידי המשרד לביטחון הפנים ברשויות מקומיות, כמודל ארצי-לאומי למאבק באלימות, החל משנת 2006. פעילות המשרד בתחום מניעת האלימות נועדה להביא לשינוי באקלים החברתי וליצירת נורמות התנהגות בלתי אלימה בחברה.

כאמור, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית פועלים לצמצום התנהגות אנטי חברתית בחברה בישראל בתחומי עיסוקם, ובכלל זה- התמודדות עם נגע השימוש בסמים ובאלכוהול ומניעת אלימות, תוך קיום שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה והגורמים הרלוונטיים העוסקים בנושאים הנ"ל.

כמו כן, המשרד לביטחון הפנים והרשות הלאומית מפעילים, בתחומי עיסוקם, תכניות מניעה מקצועיות בעלות מאפיינים דומים ברשויות מקומיות, באמצעות שיטות עבודה זהות.

לאור האמור לעיל, בחודש יולי 2015, מינה מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים ועדה משרדית, בראשות המשנה למנכ"ל המשרד, עליה הוטל לבחון את פעילות הרשות הלאומית, אגף מצילה ותכנית עיר ללא אלימות ולהציג חלופות אפשריות למבנה ארגוני ותהליכי עבודה מיטביים לשם הגברת האפקטיביות, שיפור הסינרגיה ומיצוי המשאבים המוקצים לפעילותם.

בהמשך לפעילות הוועדה הנ"ל ולאור ממצאי עבודתה, ועל מנת לייעל ולשפר את הפעילות המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית ועל ידי המשרד לביטחון הפנים לצמצום ההתנהגות האנטי חברתית בחברה בישראל, הן בתחום ההתמודדות עם נגע השימוש בסמים ובאלכוהול, על היבטיו השונים, והן בתחום מניעת האלימות, מוצע במסגרת תזכיר החוק להקים רשות סטטוטורית ייעודית לנושאים אלה במשרד לביטחון הפנים, אשר תרכז, תתכלל, תבצע ותייעל את הפעילות בתחום ההתמודדות עם נגע השימוש בסמים ובאלכוהול, המבוצעת כיום על ידי הרשות הלאומית ואת הפעילות למניעת אלימות המבוצעת כיום במסגרת התכניות למניעת אלימות שמפעיל המשרד לביטחון הפנים וכן תבצע כל תפקיד נוסף שיוטל עליה בחוק.

הקמת רשות סטטוטורית ייעודית לנושאים הנ"ל במשרד לביטחון הפנים תאפשר, בין השאר, לקבוע וליישם מדיניות לאומית אפקטיבית בנושאים הנ"ל; להגביר את אפקטיביות הפעילות ולמצות את המשאבים המוקצים לנושאים אלה באמצעות איחוד פונקציות מטה ושטח; לשמר פעילות המבוצעת כיום בנושאים אלה תוך שמירה על ייחוד העיסוק בכל אחד מהנושאים ולקיים בקרה ופיקוח ממשלתיים נאותים על הפעילות בתחומים אלה. זאת, מבלי לגרוע מסמכויותיהם ומתפקידיהם של משרדי הממשלה והגופים האחרים העוסקים בנושאים הנ"ל, על פי כל דין.

יצוין כי נושא ביטול הרשות הלאומית כתאגיד סטטוטורי והעברת פעילותה למשרד לביטחון הפנים אף עוגן במסגרת החלטות הממשלה בדבר ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 וחוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (להלן - חוק ההסדרים), אולם, בהמשך, פוצל מחוק ההסדרים והוחלט כי יידון ויקודם בנפרד.

עוד יצוין כי הקמת רשות סטטוטורית ייעודית במשרד לביטחון הפנים אשר תעסוק במאבק בסמים ובאלכוהול וכן במאבק באלימות והעברת פעילות הרשות הלאומית הפועלת כיום כתאגיד סטטוטורי אליה, אף עולה בקנה אחד עם המלצות המועצה לתאגידים ציבוריים (להלן - המועצה) שמינה בשנת 1992 שר המשפטים דאז, מר דן מרידור, אשר מצאה, כפי שפורט בהרחבה בדו"ח שפרסמה, כי ככלל, אין מקום להטיל על תאגיד ציבורי תפקידים בעלי אופי שלטוני מובהק, לרבות תפקידים הכרוכים בקביעת המדיניות וסדר העדיפות הלאומי ותפקידי תיאום בין גורמים ממשלתיים. יתרה מכך, בהתאם להמלצות המועצה, אם בוחנים את תפקידי הרשות הלאומית ואת פעילותה אל מול המלצות הדו"ח ניתן ללמוד כי אין לרשות הלאומית מאפיינים ו/או תפקידים שאופיים מצדיק את המשך פעילותה כתאגיד סטטוטורי.

הצעת החוק מבקשת ליצור את המסגרת להקמתה ולפעילותה של הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים, תוך שימור, שיפור וייעול הפעילות המבוצעת כיום בנושא המאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול על ידי המשרד לביטחון הפנים ועל ידי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול.

הנושאים העיקריים המוסדרים בהצעת החוק הם: הקמת הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים; תפקידה וסמכויותיה של הרשות; ארגון וניהול; מינוי ועדה מייעצת; ביטול חוק הרשות הלאומית וסיום פעילותה של הרשות הלאומית כתאגיד סטטוטורי והוראות מעבר; מנגנון לקליטת עובדים ברשות; הסדרים נדרשים לצורך הקמת הרשות וביצוע תפקידה.

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1 – הקמת רשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים, תפקידה וסמכויותיה (סעיפים 2-5, 17-18)

מוצע לקבוע כי תוקם במשרד לביטחון הפנים "רשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול" ולהגדיר את תפקידה של הרשות ואת סמכויותיה בתחומים של מניעת אלימות ומאבק בסמים ובאלכוהול. בנוסף, במסגרת תפקידי הרשות מוצע לכלול, בין השאר, סיוע לפעולות אכיפה. זאת, על מנת לאפשר לרשות להפעיל תכניות מקצועיות ולבצע פעולות אשר יש בהן כדי לסייע למשטרת ישראל בביצוע פעולות אכיפה בתחומי עיסוקה של הרשות. כמו כן, מוצע לכלול בתפקידה גם סיוע לפעולות המתבצעות על ידי משרדי הממשלה והגורמים הרלוונטיים בתחומי העיסוק של הרשות.

על מנת להקנות לרשות כלים ומידע נדרשים לביצוע תפקידה ויכולת לתאם פעולות בתחומי מניעת האלימות והמאבק בסמים ובאלכוהול בין כלל משרדי הממשלה והגופים העוסקים בנושאים הנ"ל מוצע לקבוע שעובד משרד ממשלתי או רשות סטטוטורית יגישו כל מידע אשר אינו חומר מודיעין ואשר אינו נוגע במישרין או בעקיפין לאדם מסוים ומסירתו אינה אסורה לפי כל דין, וכן כל סיוע הדרושים לרשות לצורך מילוי תפקידה, על פי דרישתה.

יחד עם זאת, מוצע להבהיר כי אין בהקמת הרשות משום פגיעה בסמכויותיהם של משרדי הממשלה והגופים האחרים העוסקים במניעת אלימות ובהתמודדות עם נגע השימוש בסמים ובאלכוהול. המשרדים והגופים האמורים ימשיכו להיות אחראים ומוסמכים כל אחד בתחומו, בכפוף לעקרון שיתוף פעולה עם הרשות.

עיקר 2- ארגון וניהול (סעיפים 6-8)

מוצע לקבוע כי מנהל הרשות למאבק באלכוהול ימונה על ידי השר לביטחון הפנים (להלן: השר), באישור הממשלה. מנהל הרשות למאבק באלכוהול, בסמיו ובאלכוהול יהיה עובד המדינה. המנהל יעמוד בראש הרשות ויהיה אחראי על ניהולה ועל ביצוע תפקידה על פי החוק.

לעניין תקופת כהונת המנהל- מוצע שלא לקבוע בחוק את תקופת כהונתו של מנהל הרשות אלא, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 4062 מיום 7/9/2008, מס' 4470 מיום 8/2/2009 ומס' 1148 מיום 14/2/2016, מוצע לפעול להוספת משרת מנהל הרשות לרשימת המשרות הבכירות בשירות המדינה עליהן יחול ההסדר בדבר קביעת תקופת כהונה, כמפורט בהחלטות הממשלה הנ"ל.

מוצע לקבוע כי עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה.

מוצע לקבוע כי תקציב הרשות למאבק באלכוהול יקבע בחוק התקציב השנתי במסגרת תקציב המשרד לביטחון הפנים.

עיקר 3- ועדה מייעצת (סעיף 9)

לצורך ביצוע תפקידה ביעוץ לשר בנושא גיבוש מדיניות לאומית בתחום המאבק בסמים ובאלכוהול ולצורך ביצוע תפקידה כגורם מתאם ומתכלל בין משרדי הממשלה ויתר הגורמים העוסקים בנושא, מוצע לקבוע כי השר לביטחון הפנים ימנה ועדה מייעצת לנושא המאבק בסמים ובאלכוהול אשר תורכב מנציגי משרדי הממשלה העוסקים בנושא ומנציגי ציבור, אשר תיעץ לשר בנושא ותמלא כל תפקיד שיטיל עליה השר.

עיקר 4- ביטול חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול והרשות הלאומית שהוקמה מכוחו כתאגיד סטטוטורי, העברת עובדים ונכסים, הוראות מעבר, הוראות שונות ותיקונים עקיפים (סעיפים 10-16, 19-25)

מוצע לקבוע כי חוק הרשות הלאומית יבוטל וכי ביום כינון הרשות למאבק באלכוהול, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים תחדל להיות אישיות משפטית ותסתיים העסקתם של עובדי הרשות הלאומית.

מוצע לקבוע כי ביום כינון הרשות תסתיים העסקתם של עובדי הרשות הלאומית ולהסמך את מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, בהתייעצות עם נציב שירות המדינה ובתיאום עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר, לקבוע מי מבין עובדי הרשות הלאומית יחשב לעובד עובר, בהתאם לצרכי הרשות. מוצע להגדיר כ"עובד עובר" את מי שהיה עובד של הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול ערב תחילתו

של חוק זה, או עובד אחר, ועבר לעבוד ברשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול מכוח הוראות חוק זה.

מוצע להגדיר כ"ממונה על הנכסים" עובד משרד האוצר ששר האוצר הסמיך לעניין נכסי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול ולקבוע כי הרשות הלאומית תמסור לממונה על הנכסים את רשימת הנכסים, החובות והתחייבויותיה ערב יום תחילת החוק המוצע.

עוד מוצע לקבוע כי הכנסים, החובות והתחייבויותיה של הרשות הלאומית יהיו לקניין המדינה.

מוצע לתקן את פקודת העיריות [נוסח חדש], פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993 ואת חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013, כך שתהיה התאמה של השינויים המוצעים במסגרת הצעת החוק עם דברי חקיקה אלה.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

1. חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988-יבטל.
2. החוק המוצע כולל תיקונים עקיפים לחוקים שלהלן:
פקודת העיריות [נוסח חדש];
פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;
חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993;
חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

אין השפעה על תקציב המדינה

ו. השפעת החוק המוצע על מצבת כוח האדם

תידרש תוספת תקנים לקליטת עובדים עוברים כעובדי המדינה

ז. הופץ תזכיר חוק ביום כ"ו אלול תשע"ו (29.9.2016)

התקבלו הערות לתזכיר החוק ממשרדי החינוך; העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים; הבריאות; החוץ; הפנים; מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים; מנציבות שירות המדינה וכן מהרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול. חלק מההערות התקבלו והוטמעו בנוסח טיוטת החוק.

להלן עיקרי ההערות אשר לא הושגה הסכמה לגביהן :

1. חלק ממשרדי הממשלה הביעו עמדה לפיה עצם מהלך הפיכת הרשות לחלק מהמשרד לבט"פ אינו מתיישב עם המגמה הכללית בעולם בתחום של ההתמכרויות ומפר את האיזון הנחוץ ליצירת שיתוף פעולה בין המשרדים.
2. לנוסח התזכיר- ההערות המרכזיות לנוסח התזכיר נוגעות לנוסח סעיף 3 המוצע, הקובע את תפקידי הרשות. הטענה העיקרית היא כי הסעיף מנוסח באופן כללי ורחב מדי, המעורר אי בהירויות ועשוי "לנגוס" בתפקידים ובסמכויות של משרדי ממשלה אחרים. כמו כן, נטען כי אי הבהירות ביחס לתפקידי הרשות עשויה להשפיע על המשך הקצאת כספי חילוט מכוח פקודת הסמים המסוכנים למטרות להם מוקצים כספי חילוט כיום.
3. הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול סבורה כי יש להותירה כגוף סטטוטורי ייחודי וייעודי, כאישיות משפטית העומדת בפני עצמה, עם שר ממונה אשר אחראי על ביצוע החוק ועל פעילותה. הרשות הלאומית העבירה מס' מסמכים המפרטים את הנימוקים בגינם היא מתנגדת לשינוי המוצע בטיטות החוק בכללותו, הכוללים את הנימוקים שפורטו בסעיפים 11 ו-12 לעיל ונימוקים נוספים שונים וכן הערות לנוסח המוצע.

ח. להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016

פרק א: הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה-

"אלכוהול"- משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)¹, לרבות כוהל אתילי, אתנול, אתיל ואלכוהול ולמעט סמים ותרופות המוכנים או הנמכרים על ידי רוקח;

"חומר מודיעין"- כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982²;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 74
² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43

"חוק יסודות התקציב"- חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;³

"חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול"- חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988;⁴

"יום כינון הרשות"- שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה;

"ממונה על הנכסים"- עובד משרד האוצר ששר האוצר הסמיך לעניין נכסי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול;

"המנהל"- מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול;

"משרד ממשלתי"- כל משרד ממשלתי הממשלה או יחידת סמך של משרד כאמור;

"סמים" - סמים מסוכנים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973⁵ וכן "חומר מסכן" כהגדרתו בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסוכנים, התשע"ג-2013;⁶

"הרשות", "הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול" - הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול שהוקמה בחוק זה;

"הרשות הלאומית", "הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול"- הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול שהוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988;

"שימוש בסמים או באלכוהול" - לרבות כל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרות רפואיות או שלא לפי הרשאה כדין וכל עשייה הקשורה באלכוהול הנוגדת את הוראות הדין;

"השר" - השר לביטחון הפנים;

"תקופת המעבר"- התקופה שבין תחילתו של חוק זה לבין יום כינון הרשות.

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 60

⁴ ס"ח התשמ"ח, עמ' 90

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526

⁶ ס"ח התשע"ג, עמ' 221.

פרק ב: הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול

סימן א': הרשות ותפקידיה

מוקמת בזה הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול במשרד לביטחון הפנים.

2.

הקמת הרשות

(א) הרשות תפעל למניעת אלימות ועבריינות ולהפחתת תופעות של התנהגות אנטי חברתית, וכן למאבק בשימוש בסמים ובאלכוהול (להלן - תחומי עיסוקה של הרשות), בהתאם להוראות חוק זה.

3.

תפקידי הרשות

(ב) מבלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א), הרשות תבצע את התפקידים והפעולות שלהלן, כולם או מקצתם, בתחומי עיסוקה:

(1) תמליץ לשר על מדיניות לאומית בתחומי עיסוקה, אשר תהווה בסיס לפעילותה ולפעילות הממשלה בנושא;

(2) קידום וביצוע פעולות מניעה וסיוע לפעולות אכיפה;

(3) גיבוש, פיתוח, יישום והפעלת תכניות מקצועיות;

(4) גיבוש פתרונות וכלים משפטיים וקידום תיקוני חקיקה ככל שיידרשו;

(5) פיתוח ויישום כלים טכנולוגיים;

(6) גיבוש, קידום, תיאום ויישום שיתופי פעולה בין משרדי ממשלה, רשויות מקומיות ויתר הגופים הרלוונטיים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה, בתחומי עיסוקה;

(7) סיוע בהקמה ופיתוח של שירותים, מסגרות מתאימות ותכניות פעולה בתחומי עיסוקה, בשיתוף עם הגורמים הרלוונטיים;

(8) ייזום, תיאום וביצוע הכשרה והסמכה של כוח אדם;

(9) עידוד פעולות התנדבותיות בקרב יחידים וגופים וכן ביצוע הדרכה, הנחייה ופיקוח על המתנדבים ;

(10) הרחבת ההסברה והעמקת המודעות הציבורית ;

(11) ריכוז מידע, ביצוע מחקרים ופעולות הערכה ופיתוח ידע, בכפוף להוראות כל דין ;

(12) קיום וקידום קשרים עם גופים בישראל הפועלים בתחומי עיסוקה ;

(13) קיום וקידום קשרים עם גופים בזירה הבינלאומית הפועלים בתחומי עיסוקה ;

(14) סיוע לשירותים הממלכתיים ולשירותי הרשויות המקומיות בייעוץ ובהכוונה בנוגע לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול ובבני משפחותיהם ;

(15) ביצוע פעולות נוספות, ככל הדרוש למילוי תפקידה.

עובד משרד ממשלתי או רשות סטטוטורית יגיש כל מידע אשר אינו חומר מודיעין, ואשר אינו נוגע במישרין או בעקיפין לאדם מסוים ומסירתו אינה אסורה לפי כל דין וכן כל סיוע הדרושים לרשות לצורך מילוי תפקידה, בכל עת, על פי דרישתה בתוך תקופה שנקבעה בדרישה.

שיתוף פעולה בין
משרדי

4.

סימן ב': ארגון וניהול

השר, באישור הממשלה, ימנה מנהל לרשות אשר יהיה אחראי על ניהול הרשות ועל ביצוע תפקידה לפי חוק זה ; המנהל יהיה עובד המדינה.

5.

מינוי מנהל הרשות
ותפקידיו

6. עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה.

עובדי הרשות

תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי, במסגרת תקציב המשרד לביטחון הפנים.

7.

תקציב

סימן ג': ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול

(א) השר ימנה ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול אשר תייעץ לו בהתוויית המדיניות בנושא ותבצע כל תפקיד נוסף שיטיל עליה השר. 8.

ועדה מייעצת

(ב) חברי הוועדה המייעצת יהיו:

(1) המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים, אשר ישמש כיו"ר הוועדה;

(2) מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול;

(3) נציג שר הבריאות שימונה מבין עובדי משרדו;

(4) נציג שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים שימונה מבין עובדי משרדו;

(5) נציג שר החינוך שימונה מבין עובדי משרדו;

(6) נציג שר הפנים שימונה מבין עובדי משרדו;

(7) נציג שר החוץ שימונה מבין עובדי משרדו;

(8) נציג משטרת ישראל שימונה על ידי מפכ"ל משטרת ישראל;

(9) שני נציגי ציבור שימונה השר.

**פרק ג': ביטול חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה
באלכוהול והוראות לעניין ביטול הרשות הלאומית, העברת עובדים ונכסים
ותקופת המעבר**

9. חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988 – בטל.
- ביטול חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול
10. ביום כינון הרשות תחדל הרשות הלאומית להיות אישיות משפטית.
- ביטול הרשות הלאומית
11. ביום כינון הרשות תסתיים העסקתם של עובדי הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול.
- הפסקת העסקת עובדי הרשות הלאומית
12. (א) המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים, בהתייעצות עם נציב שירות המדינה ובתיאום עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר, יקבע מי נחשב עובד עובר על פי חוק זה, בהתאם לצרכי הרשות. בסעיף זה- "עובד עובר"- מי שהיה עובד של הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול ערב תחילתו של חוק זה, או עובד אחר, ועבר לעבוד ברשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול מכוח הוראות חוק זה;
- העברת עובדים
- (ב) עובד שנקבע לגביו כי נחשב לעובד עובר לפי הוראת סעיף קטן (א) יהיה עובד הרשות מיום כינון הרשות;
- (ג) על אף האמור בכל דין, עובד עובר לא יהיה זכאי להטבות פרישה כלשהן בשל המעבר;
- (ד) שמירת זכויות ותנאי העבודה שהיו לעובד עובר, כדין, ובהתאם להוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, ערב יום התחילה, תיעשה בהתאם להוראות נציב שירות המדינה.
13. (א) הרשות הלאומית תמסור לממונה על הנכסים, בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה, את רשימת הנכסים, החובות וההתחייבויות של הרשות הלאומית ערב יום התחילה, הכוללת מידע מפורט בנוגע אליהם.
- העברת נכסים, זכויות והתחייבויות
- (ב) על אף האמור בכל דין ובכל חוזה, כל הנכסים, החובות וההתחייבויות שהיו של רשות הלאומית ערב יום התחילה, יהיו החל ביום התחילה לקניין המדינה.

(ג) על אף האמור בכל דין ובכל חוזה, המדינה תהיה רשאית לתפוס חזקה בנכסים שהוקנו לה לפי חוק זה, ביום כינון הרשות, בכפוף לזכויות של אדם אחר להחזיק בהם.

(ד) כל הליך משפטי של הרשות הלאומית או נגדה שהיה תלוי ועומד ערב יום התחילה, וכל עילה להליך משפטי כאמור שהייתה קיימת באותו מועד, יוסיפו לעמוד בתוקפם ויראו אותן כאילו הן של המדינה או נגדה, לפי העניין, ביום כינון הרשות.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו- (ד), נושה של הרשות הלאומית, לרבות נושה מותנה או עתידי, יהיה רשאי להגיש למדינה תביעה בשל חוב או עילה שנוצרו לפני יום התחילה, רק עד שנה לאחר יום התחילה.

(ו) העברת נכסים, חובות והתחייבויות לפי חוק זה למדינה או רישום הזכויות בנכסים או לגביהם על שם המדינה יהיו פטורים מתשלום כל מס, אגרה, היטל או תשלום חובה אחר שיש לשלמו על פי דין או הסכם, ואולם אין באמור כדי לפטור אדם מכל חבות של מס, אגרה, היטל או תשלום חובה שחלה על הבעלים או על המחזיק בנכסים ערב העברת הנכסים או רישום הזכויות בהם כאמור בסעיף זה.

(א) החל ביום קבלתו של חוק זה בכנסת ובתקופת המעבר, הרשות הלאומית לא תתקשר בהתקשרות אשר תקופתה, לרבות תקופת הארכה לגביה קיימת זכות ברירה, ביצועה והזכויות והחובות על פיה הם לאחר יום כינון הרשות, אלא באישור מראש ובכתב ממנכ"ל המשרד לביטחון הפנים והממונה על הנכסים. התקשרות של אושרה כאמור- בטלה.

תקופת המעבר

14.

(ב) החל ביום קבלתו של חוק זה בכנסת ובתקופת המעבר לא תקבל הרשות הלאומית עובדים חדשים אלא מטעמים מיוחדים ובאישור מראש ובכתב ממנכ"ל המשרד לביטחון הפנים. הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על קבלת עובדים והעסקתם באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת קבלנים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996.⁷

(א) הממונה על הנכסים יהיה רשאי לדרוש מהרשות הלאומית מידע ומסמכים בכל עניין, ורשאי הוא לעיין ברשומות ובמסמכים של הרשות הלאומית, לרבות בעניין עובדים, נכסים, זכויות, חובות ותביעות, והכל ככל הנדרש לשם מילוי תפקידו לפי חוק זה.

סמכות הממונה על
הנכסים לדרוש מידע

15.

(ב) הרשות הלאומית תעביר מידע או מסמכים לפי סעיף קטן (א), לידי הממונה על הנכסים, על פי דרישתו, בלא דיחוי, ומוקדם ככל האפשר.

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

פרק ד: הוראות שונות

(א) מבלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, רשאית הרשות, לצורך מילוי תפקידיה, לדרוש ממשד ממשלתי או מגוף אחר העוסק, בין בשכר ובין בהתנדבות, בעניין הנוגע לתחומי עיסוקה של הרשות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון ופלט כמשמעותו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁸ (להלן - מידע) הנוגעים לעניין שהוא בגדר אחריות הרשות או תפקידיה לפי הוראות חוק זה, אשר אינם חומר מודיעין ואשר אינם נוגעים במישרין או בעקיפין לאדם מסוים ומסירתם אינה אסורה לפי כל דין, בתוך תקופה שנקבעה בדרישה.

סמכות הרשות לדרוש מידע

(ב) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה.

17. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסמכות שניתנה על פי כל דין.

שמירת סמכויות

(א) תחילתו של חוק זה ביום פרסומו.

תחילה

18.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתן של הוראות סעיפים 9, 10, 11 ו-12 (ב) לחוק זה ביום כינון הרשות.

(א) תכניות למניעת אלימות שהפעיל המשרד לביטחון הפנים ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים (בסעיף זה – ההתקשרות), ימשיכו לפעול בהתאם להתקשרות, כל עוד היא בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה.

הוראות מעבר

(ב) תכניות שהפעילה הרשות הלאומית ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים ימשיכו לפעול בהתאם להתקשרות, כל עוד היא בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה, אלא אם קבע המנהל אחרת, באישור השר.

ביצוע ותקנות

השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

21.

⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 366

פרק ה: תיקונים עקיפים

22. בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013,⁹ בסעיף 5(ב), במקום "יושב ראש הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול" יבוא "מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול".

תיקון חוק המאבק
בתופעת השימוש
בחומרים מסכנים

¹⁰ – בפקודת העיריות

23. (1) בסעיף 149א(ב), בפסקת משנה (6), במקום "נציג הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול שימנה המנהל הכללי של הרשות" יבוא "נציג הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול שימנה מנהל הרשות"; בסעיף 249, בפסקת משנה (32), במקום המלים "ועם הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול" יבוא "ועם הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול".

תיקון פקודת
העיריות

23. (1) במקום "השר הממונה על חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988" יבוא "השר לביטחון הפנים";

תיקון פקודת הסמים
המסוכנים

(2) בפסקת משנה (2), במקום "הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול לפי חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988" יבוא "הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול לפי חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2016".

24. (1) בסעיף 2(ב) במקום "ונציג אחד של השר הממונה על ביצוע חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, תשמ"ח-1988, והוא ישב בראשה" יבוא "נציג ממשטרת ישראל שימנה השר לביטחון הפנים"; (2) בסעיף 14(ב) – במקום "השר הממונה על ביצוע חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, תשמ"ח-1988" יבוא "השר לביטחון הפנים".

תיקון חוק הפיקוח על
מוסדות לטיפול
במשתמשים בסמים

⁹ ס"ח התשע"ג, עמ' 221; התשע"ו, עמ' 1174.
¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; התשע"ו 2567.
¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526; ס"ח התשע"ב, עמ' 614.
¹² ס"ח התשנ"ג, עמ' 126; התשע"ב, עמ' 614.